

Stichting Het Historisch Gebruiksglas

Jaarverslag 2023

De Stichting het Historische Gebruiksglas wil inhoudelijke, financiële en praktische ondersteuning te geven aan activiteiten ter bevordering van de kennis van oud en antiek gebruiksglas. Daarbij onderscheiden wij ons door in het bijzonder aandacht te geven aan de positie van niet-professionele glasliefhebbers/amateurs. Als onderdeel van onze publieke functie geven wij elk jaar een beknopt overzicht van onze activiteiten en voornemens.

In november 2022 sloten wij ons symposium af in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden. Het verslag daarvan staat op onze website www.hethistorischgebruiksglas.nl

Begin 2023 begon de voorbereiding van de publicatie van het Jaarboek 2022, het begeleiden van de sprekers bij de uitwerking van hun voordrachten naar artikelen, overleg met de vormgever, drukker, enz. Zoals bekend, stellen wij bij de artikelen slechts de voorwaarde van een wetenschappelijk niveau dat begrijpelijk blijft voor de geïnteresseerde glasliefhebbers. Verder moeten er advertenties geworven worden en bij culturele fondsen aanvragen voor bijdragen ingediend worden. Idealiter komen de resultaten daarvan samen aan het einde van de zomervacantie periode wanneer het geheel naar de drukker kan gaan.

Daarnaast blijft er continue aandacht voor de planning van het symposium voor het komende jaar en verder: contact leggen met potentiële sprekers over hun wensen onderwerpen en data.

Vorig jaar berichtten we over de bijeenkomst GLAS2022 in het Rijksmuseum. Voor de organisatie tekenden de Glasgenoten, een groep conservatoren van musea. Wij waren verheugd met dit initiatief vanuit de professionele glaswereld. Gelukkig is het niet bij een éénmalige gebeurtenis gebleven, maar krijgt het een jaarlijks vervolg. Dit jaar vond GLAS2023 plaats bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed in Amersfoort. GLAS2024 zal in april plaatsvinden bij het Kunstmuseum den Haag. En naar verluid zou Museum Boijmans van Beuningen in 2025 aan de beurt zijn.

Wij blijven deze bijeenkomsten volgen en verwachten een blijvende samenwerking.

De gang van zaken bij de Jaarboeken is hetzelfde gebleven als daarvoor: de deelnemers aan het symposium in het museum en online ontvingen het Jaarboek in handen respectievelijk per post. Daarnaast hebben wij het bij diverse bijeenkomsten kunnen verkopen en incidenteel bij een losse verkoop toegezonden. Omdat naast de drukkosten ook de portokosten weer gestegen zijn, hebben we de prijs moeten verhogen.

Evenals de voorgaande jaren wisten ook dit jaar glasliefhebbers ons te vinden met vragen over de herkomst van gevonden of anderszins verworven glazen voorwerpen. In samenspraak met leden van de vereniging 'de Oude Flesch' en andere glasexperts konden wij deze vragen meestal naar tevredenheid beantwoorden.

Op 05 november 2023 vond ons jaarlijkse symposium weer in Leiden plaats. Ook hier hebben we de gestegen kosten voor de catering, de streaming, ed. met een prijsverhoging naar € 30

moeten compenseren. Het verslag is al op onze website te vinden, dus beperken wij ons tot een beknopte versie.:

- **Dedo von Kerksenbrock-Krosigk** (Glasmuseum Hentrich Düsseldorf) besprak recent teruggevonden voorwerpen van een diefstal uit 2000: beker op voet met braamnoppen en deksel, gedateerd in de 16e eeuw. Ook een geribbelde schenkan in ‘Calcedon glas’ met een zilveren montuur, mogelijk afkomstig uit de late 15e eeuw, rond 1450-60 door de bekende Venetiaanse glasmaester Angelo Barovier.
- **Guus Verhaar** (TU Delft) maakte duidelijk wat moderne natuurwetenschappelijke non-destructieve methoden kunnen betekenen voor de kennis van oude glas, hun interne samenstelling en de conditie van de glasmassa. Ook wordt het beter mogelijk de plaats van vervaardiging te leren kennen door dat te vergelijken met glas waarvan de herkomst vast staat.
- **Willem van Traa** herdacht kort de onlangs overleden glaskenner en -antiquair **Peter Korf de Gidts**. Wij zullen hem in eerbied en genegenheid gedenken.
- Samen met meester glasblazer **Marc Barreda** heeft **Theresa Costello** (UVA), restaurateur van glas en ceramiek, onderzocht het typerende patroon van interne barstjes in de mondstukken van 17^e -18^e eeuwse glazen Post- of Jacht Hoorns. Daarbij had Theresa een aantal door Marc Barreda geblazen hoorns meegebracht waarop iedereen zelf kon proberen geluid te blazen, wat niet zo eenvoudig bleek te zijn.
- **Michel Hulst** sprak over een opgraving van het glashuis Soop, een vroeg 17^e eeuws Façon de Venise glashuis in Amsterdam. In 1601 werd in Amsterdam een glashuis opgestart dat naar Venetiaans voorbeeld ging maken. Dit glashuis zou 25 blijven functioneren.
- **Piet van der Meulen**, verzamelaar, vertelde hij hoe hij tot het verzamelen van glas was gekomen. Daarna bood hij een uitvoerig overzicht van de grootte en breedte van zijn enorme collectie met een keur aan bijzondere glazen. Alle aanwezigen konden een link ontvangen om zijn collectie later nog eens rustig te bekijken.

Na het verslag begon ons werk aan de voorbereiding van het nieuwe Jaarboek, het symposium 2024 en het updaten van onze website.

Samenvattend sluiten we 2023 als een inhoudelijk positief jaar af. We zijn verheugd over het constante aantal deelnemers aan het symposium, zowel in het museum als online. Bij ons begin in 2016 was ons streven tenminste tien jaar op deze manier actief te blijven. Nu hebben we over de jaren een ‘vaste’ groep deelnemers en andere betrokkenen vastgesteld. Daarom hebben we, afhankelijk van de organisatorische, financiële en personele ruimte, besloten om vooralsnog verder te werken.

14-03-2024, Willem van Traa, voorzitter